

واکنش مدودف به ترامپ

معاون شورای امنیت روسیه در پیامی به اظهارات متناقض رئیس‌جمهور آمریکا درباره تعامل او با همتای روسی‌اش در زمینه حل‌وفصل جنگ اوکراین واکنش نشان داده و خواستار تداوم عملیات‌های ارتش روسیه در اوکراین تا «پیروزی» شد. «دمیتری مدودف» معاون شورای امنیت روسیه در واکنش به اظهارات «دونالد ترامپ» رئیس‌جمهور آمریکا درباره روسیه و اوکراین گفت که «او در حال لذت بردن از بازی‌های سیاسی محبوبش است.» مدودف در پیامی در کانال تلگرامی خود با اشاره به اظهارات ضدونقیض ترامپ درباره گفت‌وگوهایی که اخیراً با «ولادیمیر پوتین» همتای روسی‌اش انجام داده، نوشت: این آمریکایی باز هم مشغول یکی از آن بازی‌های سیاسی محبوبش است. (یک‌بار می‌گوید) «از گفت‌وگویم با پوتین راضی بودم»، (باری دیگر می‌گوید) «گفت‌وگو با پوتین برایم دلسردکننده بود»، «به اوکراین تسلیحات نمی‌دهیم»، «به اوکراین تسلیحات زیادی خواهیم داد تا دفاع کند.»

حمله آمریکا به بریکس

کارولین لیویت، سخنگوی کاخ سفید در اظهاراتی با بیان اینکه دونالد ترامپ مصمم است اطمینان حاصل کند که با ایالات متحده در صحنه جهانی متصفانه رفتار می‌شود، تأکید کرد که رئیس‌جمهور آمریکا معتقد است گروه بریکس به دنبال تضعیف منافع واشنگتن است. لیویت در یک نشست خبری گفت: ترامپ هر اقدامی را که لازم باشد برای جلوگیری از سوءاستفاده کشورها از ایالات متحده و مردم آن انجام خواهد داد. سخنگوی کاخ سفید همچنین با اشاره به اینکه ترامپ اجلاس بریکس را به دقت زیر نظر دارد و اعضای این گروه را کشورهای می‌داند که در حال تضعیف منافع ایالات متحده هستند، تصریح کرد: به همین دلیل بود که رئیس‌جمهور شخصاً باره آن‌ها پایانه صادر کرد. لیویت در ادامه با بیان اینکه ترامپ مسئولیت دارد منافع آمریکا را در اولویت قرار دهد، تأکید کرد: او فکر نمی‌کند که اعضای بریکس با گرد هم آمدن در این گروه قوی‌تر شده باشند بلکه آن‌ها را در حال تلاش برای تضعیف منافع ایالات متحده می‌بیند و معتقد است این تلاش‌ها صرف‌نظر از قدرت یا ضعف این کشورها، قابل قبول نیست.

ناکامی لندن و پاریس

گزارش‌ها حاکی از آن است که ابتکار مشترک بریتانیا و فرانسه برای استقرار نیرو در اوکراین پس از آتش‌بس احتمالی با روسیه با فقدان جهت‌گیری روشن مواجه شده و موجب تنش میان لندن و پاریس شده است. رسانه آمریکایی گزارش داد که طرح مشترک فرانسه و بریتانیا برای استقرار نیروهای نظامی در اوکراین پس از توافق احتمالی آتش‌بس با روسیه، دچار بن‌بست شده و به تنش میان دو کشور دامن زده است. «امانوئل مکرون» رئیس‌جمهور فرانسه در سال میلادی گذشته اعلام کرده بود که کشورهای حامی کی‌یف نباید گزینه اعزام نیروی زمینی به اوکراین را از پیش رد کنند. نشست بعدی این ائتلاف قرار است روز پنج‌شنبه به‌طور مشترک توسط مکرون و استارمر در پایگاه فرماندهی نیروی دریایی ناتو در نورث‌وود بریتانیا برگزار شود: این نشست همزمان با سفر رسمی مکرون به لندن خواهد بود.

طالبان، که چهار سال پیش دولت تحت حمایت ناتو در افغانستان را سرنگون کرد، آلمان را به اولین دولت غربی تبدیل می‌کند که چنین توافقی را منعقد کرده است. علی احمد جلالی، وزیر داخله پیشین افغانستان و استاد دانشگاه دفاع ملی واشنگتن در ایکس نوشت: «این اقدام تأثیر منطقه‌ای محدود خواهد داشت، زیرا اداره طالبان توسط بازیگران اصلی جهانی و هیچ نهاد بین‌المللی مانند سازمان ملل متحد به رسمیت شناخته نشده است.»

شانس اصلاح از بین رفت؟

شناسایی رسمی طالبان از سوی روسیه، به عنوان پیش‌زمینه‌ای برای به رسمیت شناختن این گروه از سوی دیگر کشورها، در حالی صورت می‌گیرد که وضعیت رعایت حقوق بشر در افغانستان و به‌ویژه حقوق زنان به هیچ وجه مناسب نیست و نشانه‌ای هم از اراده طالبان برای تغییر سیاست‌های ظالمانه و تبعیض‌آمیز در این زمینه دیده نمی‌شود. شورای امنیت سازمان ملل متحد سال گذشته میلادی قطعنامه‌ای را به اتفاق آرا به تصویب رساند که ضمن محکوم کردن محدودیت‌های طالبان که شامل نقض فزاینده حقوق بشر به‌ویژه حقوق زنان و دختران می‌شود در آن تصریح شده بود، تا زمان لغو ممنوعیت‌ها و محدودیت‌ها علیه زنان، حکومت طالبان به رسمیت شناخته نخواهد شد.

در گزارش سه ماهه آنتونیو گوترش در مورد افغانستان که ۲۳ ژوئن به شورای امنیت سازمان ملل متحد ارائه کرد، ادامه محدودیت‌های شدید بر زنان در افغانستان، عمیق شدن بحران اقتصادی و نقض گسترده حقوق بشر به عنوان موضوعات قابل نگرانی بیان شده‌اند. روز گذشته نیز مجمع عمومی سازمان ملل متحد قطعنامه‌ای را با ۱۱۶ رای موافق درباره وضعیت افغانستان تصویب کرد که بر حقوق بشر، حکومتداری آینده و حاکمیت قانون در این کشور تأکید دارد. در این قطعنامه آمده است: نگرانی شدیدی در مورد وضعیت وخیم حقوق بشر در افغانستان، به ویژه برای زنان و دختران، که حقوق آن‌ها به طور سیستماتیک توسط طالبان نقض می‌شود، وجود دارد. این قطعنامه پیام همبستگی و حمایت از مردم افغانستان، به ویژه زنان، دختران و قربانیان خشونت را ارسال می‌کند.

نصیر احمد فایق، سرپرست نمایندگی دائمی افغانستان در سازمان ملل در این نشست گفت: «احکامی که طالبان علیه زنان و دختران وضع کرده‌اند، تقریباً به معنای از بین بردن کامل حقوق آن‌هاست.» نصیر احمد فایق افزود: «سیاست‌های طالبان، کنترل استبدادی را تثبیت کرده و تبعیض سیستماتیک را به ویژه علیه زنان و دختران (به عنوان مثال، ممنوعیت تحصیل و اشتغال) مدون کرده است. افغانستان تنها کشوری است که دختران رسماً از آموزش متوسطه و عالی منع شده‌اند، که این امر نقض شدید حقوق بشر و یک فاجعه استراتژیک است.» نماینده افغانستان از تأکید قوی قطعنامه بر حقوق بشر، حکومتداری و حاکمیت قانون استقبال و از درخواست‌ها برای لغو سیاست‌های طالبان که تبعیض جنسیتی را نهادینه می‌کنند، حمایت کرد. فایق اضافه کرد: «این قطعنامه خواهان تقویت نظارت بین‌المللی، سازوکارهای پاسخگویی و به رسمیت شناختن آپارتاید جنسیتی به عنوان یک جرم تحت قوانین بین‌المللی است. صلح پایدار در افغانستان نیازمند حکومتداری فراگیر، نماینده‌محور و مشارکتی، با گفت‌وگوی واقعی میان مردم افغانستان است که منعکس‌کننده آرمان‌های همه افغان‌ها باشد.»

پیشتر نیز غفو بین‌الملل در گزارشی وضعیت حقوق بشر و حقوق زنان در افغانستان را بسیار بد توصیف کرده بود: «به‌رغم وعده اولیه طالبان برای احترام به حقوق زنان و دختران، وضعیت حقوق بشری زنان و دختران در افغانستان به شدت بدتر شد. طالبان به‌طور فزاینده‌ای به اعمال محدودیت‌های جدید با هدف آشکار برای محو کامل زنان و دختران از حضور در عرصه‌های عمومی می‌پردازند. سیاست‌های طالبان باعث ستم بیشتر بر زنان و دختران تقریباً در تمام جنبه‌های زندگی‌شان شده‌اند. اکنون هرگونه مشارکت معنادار اجتماعی یا سیاسی زنان و دختران ممنوع است. زنان از گشت و گذار آزادانه و پوشیدن لباس مطابق میل خویش و آموزش بالاتر از مکتب ابتدایی منع شده‌اند؛ آن‌ها از طیف وسیعی از مشاغل به شمول کار با سازمان‌های غیردولتی و دفاتر سازمان ملل متحد در افغانستان محروم شدند و به آن‌ها پست‌های سیاسی یا دولتی داده نمی‌شود.» بر اساس این گزارش شواهد کافی نشان می‌دهد که این موارد از نقض فاحش حقوق بشر ممکن است به مثابه جنایت علیه بشریت در مصداق آزار و اذیت مبتنی بر جنسیت باشد. ممکن است موارد بازداشت و توقیف خودسرانه، شکنجه و سایر بدرفتاری‌هایی که علیه زنان و دختران متهم به «جرائم اخلاقی» یا به دلیل شرکت در تظاهرات مسالمت‌آمیز یا سایر اعمال حقوق بشری‌شان انجام می‌شوند، جنایت علیه بشریت در هصادیق زندانی کردن، ناپدید شدن اجباری و شکنجه محسوب شوند.»

طالبان

خت و تبعات این تصمیم چیست؟

تعمیق تعاملات با دولت تحت رهبری طالبان ادامه خواهند داد. مقابله با تهدیدات امنیتی که منطقه با آن روبه‌روست، از جمله گروه‌های فراملی مانند داعش خراسان، به هماهنگی نزدیک‌تر با طالبان بستگی دارد. نقش کابل در مبارزه با این تهدید، و همچنین تمایل آن برای اتصال آسیای میانه به آسیای جنوبی از طریق پروژه‌های کلان مختلف در زمینه برق، تجارت، خطوط لوله نفت و راه‌آهن سراسری افغانستان، نقش کلیدی در نزدیک‌تر کردن افغانستان و کشورهای همسایه به یکدیگر ایفا کرده است. با تشدید تماس‌ها با طالبان، دولت‌های بیشتری ممکن است، از جمله چین، قدم جای پای مسکو بگذارند. برخی، مانند ازبکستان، قبلاً اشاره کرده‌اند که به رسمیت شناختن دولت طالبان «اجتناب‌ناپذیر» است. به همین ترتیب، آینده اجماع بین‌المللی مبنی بر خودداری از به رسمیت شناختن به عنوان راهی برای تغییر حکومت طالبان، به‌ویژه در مورد رفتار با زنان و دختران، متزلزل‌تر به نظر می‌رسد.

به رسمیت شناختن مسکو در حالی صورت می‌گیرد که آلمان در تلاش است تا با طالبان برای تسهیل اخراج مهاجران افغان به یک توافق دست یابد. یک توافق رسمی مهاجرتی با طالبان، آلمان را به اولین دولت غربی تبدیل می‌کند که چنین توافقی را منعقد کرده است. وزیر کشور آلمان در پیشنهادی که خشم بسیاری از کشورهای اروپایی را برانگیخت، گفته است که آلمان باید با طالبان برای تسهیل اخراج مهاجران افغان به توافق برسد. الکساندر دوبرینت گفت که دیگر تکیه بر کانال‌های ارتباطی غیرمستقیم با این گروه اسلام‌گرا پایدار نیست و استدلال کرد درحالی‌که دولت آلمان به برخورد شدید خود با مهاجرت ادامه می‌دهد، مذاکرات مستقیم برای بازگرداندن مهاجران افغان به کشورشان ضروری است. او گفت: «ایده من این است که ما مستقیماً با افغانستان برای امکان‌پذیر ساختن بازگرداندن‌ها توافق کنیم.» او گفت که آلمان هنوز از طرف‌های سوم برای انجام مذاکرات استفاده می‌کند. «این نمی‌تواند یک راه حل دائمی باقی بماند.» یک توافق رسمی مهاجرتی با

مشکلات بسیاری داشت و روابط میان ایران و طالبان خصمانه بود. در سال ۱۹۹۸ میلادی و همزمان با تصرف شهر مزار شریف، نیروهای طالبان با حمله به کنسولگری ایران در این شهر، تعدادی از دیپلمات‌های ایرانی را به قتل رساندند. هر چند طالبان این حمله را کار نیروهای خودسر دانست، اما روایت تنها شاهد زنده این ماجرا متفاوت بود. در سال‌های اخیر تهران در میانجی‌گری میان گروه‌های مختلف افغانستانی به‌ویژه گفت‌وگوهای دولت افغانستان و طالبان نقش داشت. در حال حاضر نیز به‌رغم وجود مشکلاتی در روابط دوجانبه به‌ویژه در امور مرزی و بحث حقایق هیرمند، تهران روابط دیپلماتیک خود را با طالبان حفظ کرده و سال گذشته سفیر جدیدی را برای حضور در افغانستان معرفی کرد. با این وجود، ایران همچنان طالبان را به رسمیت نشناخته است.

سایر کشورها هم طالبان را به رسمیت خواهند شناخت؟

درحالی‌که هر کشور احتمالاً خود تصمیم خواهد گرفت که چه زمانی دولت طالبان را به رسمیت بشناسد، بسیاری از کشورها هم‌اکنون با این گروه در ظرفیتی همکاری می‌کنند که تقریباً به منزله به رسمیت شناختن است. کبیر تنیجا، معاون بنیاد پژوهشی آبرور مستقر در دهلی نو، در این باره به الجزیره می‌گوید: «کشورهای همسایه افغانستان لزوماً چاره‌چندانی جز تعامل با طالبان برای اهداف استراتژیک و امنیتی ندارند.» به گفته او، «بیشتر آن‌ها این کار را از روی انتخاب انجام نمی‌دهند، بلکه به دلیل واقعیت‌های تحمیل‌شده‌ای است که نشان می‌دهد طالبان حداقل تا مدتی در افغانستان خواهند بود.»

تنیجا معتقد است سایر کشورها به‌ویژه کشورهای آسیای مرکزی و چین ممکن است پس از به رسمیت شناختن طالبان توسط روسیه از این رویه پیروی کنند. ابراهیم باهیش، تحلیلگر ارشد مسائل افغانستان در گروه بین‌المللی بحران در این باره می‌نویسد: کشورهای آسیای جنوبی و مرکزی احتمالاً به بررسی راه‌هایی برای